

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis

Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkey, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

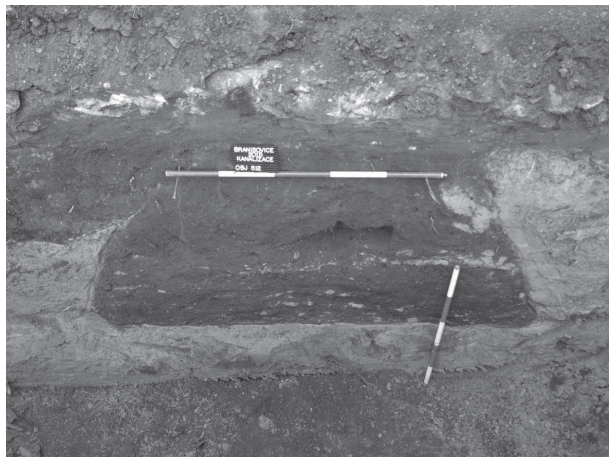
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

vůbec. Zajímavý je rovněž výskyt výrazně bohatších jam ve východní (spodní) části lokality oproti výše položeným objektům, které obsahovaly výrazně méně materiálu.

Ivan Čižmář

Resumé

Branišovice (Bez. Brno-venkov), gebauter Teil der Gemeinde. Věteřov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 1. Branišovice. Zahloubený objekt zachycený ve výkopu pro kanalizaci.

Abb. 1. Branišovice. Versenker Objekt in Ausschachtung für die Kanalisatinon.

BRNO (K. Ú. BYSTRC, OKR. BRNO-MĚSTO)

Přírodní park Podkomorské lesy. Doba bronzová. Ojedinelý nález. Povrchová prospekce.

Při povrchovém průzkumu, který prováděli pracovníci Archeologického ústavu Moravského zemského muzea (Z. Hájek, H. Koubková) spolu s kastelánem zámku v Rosicích (J. Dytrychem), byl získán ojedinelý nález bronzového artefaktu.

V nadmořské výšce 360 m na strženém svahu cesty, nacházející se na protějším svahu hradu Veveří, byl v jarních měsících roku 2015 objeven bronzový kruh. Dochována byla větší polovina ne zcela pravidelného, mírně zploštělého kruhu. Maximální vnitřní průměr činil 62,2 mm, vnější 71,1 mm, průměrná tloušťka se pohybovala okolo 5 mm.

Zdeněk Hájek, Jaroslav Dytrych, Hana Koubková

Resumé

Brno (Bystrc Cad., Brno-město District), Podkomorské lesy nature park. Bronze Age. Isolated artefact. Surface survey.

BRNO (K. Ú. HORNÍ HERŠPICE, OKR. BRNO-MĚSTO)

„Na úzké“. Velatická fáze KSPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: v ploše mezi body X=-598292 Y=-1163754, X=-598285 Y=-1163796, X=-598355 Y=-1163802, X=-598357 Y=-1163770 a v ploše mezi body X=-598408 Y=-1163772, X=-598342 Y=-1163757, X=-598353 Y=-1163727, X=-598394 Y=-1163742.

V průběhu dubna a května 2015 proběhl na k. ú. Horní Heršpice v trati (dle katastrální mapy) „Na úzké“ v nadmořské výšce cca 208 m (č. poz. 204/24 a 204/47) záchranný archeologický výzkum, který doložil doromady minimálně 3 žárové hroby příslušníků elity z období velatické fáze kultury středodunajských popelnicových polí, dále 6 hrobů patřících ranému středověku (viz svazek Středověk a novověk) a celkem 6 zahloubených objektů bez bližší interpretace.

V případě žárových hrobů bylo zachyceno pouze jejich reziduum. H804 se nacházel v superpozici s hrobem H800 z mladšího období raného středověku a byl jím poškozen. Hrob samotný je zajímavý především ve vztahu k pohřbu elity (H805) a dalšímu žárovému hrobu (H806) ze stejného období, které byly lokalizovány na sousední parcele (č. poz. 204/47). Vzhledem k této koncentraci pohřebních struktur z velatické fáze KSPP lze mluvit o žárovém pohřebišti, jemuž dominoval právě zmíněný hrob elity.

V tomto ohledu zůstává otázkou interpretace a datace objektu (obj. 507), ve kterém byly nalezeny fragmenty pravěké keramiky a přepálené kosti. Teoreticky by se mohlo jednat o další reziduum žárového hrobu. Obj. 504 může být interpretován jako kúlová jamka širší konstrukce domu (bez datace), z které se více nedochovalo.

Za unikátní je třeba považovat žárový pohřeb elity (H805) nacházející se zcela osamoceně v severní části skrývané plochy. Byl uložen v prostorném komorovém hrobu o rozměrech cca 3 × 1,7 × 1 m (hloubka oproti úrovni podlaží). Samotná kremace byla situována zhruba do středu hrobové komory, v menší míře potom při okrajích (nikoliv v nádobách). Hrob obsahoval velké množství nádob (přes 10), které jsou pro toto období typické (3 amfory, 4 misky a mísy, šálek a bronzový koflík, hrnc s uchy ad.). Velice zajímavé je nadměrně velké množství dobře zachovaných bronzových předmětů, se kterými se

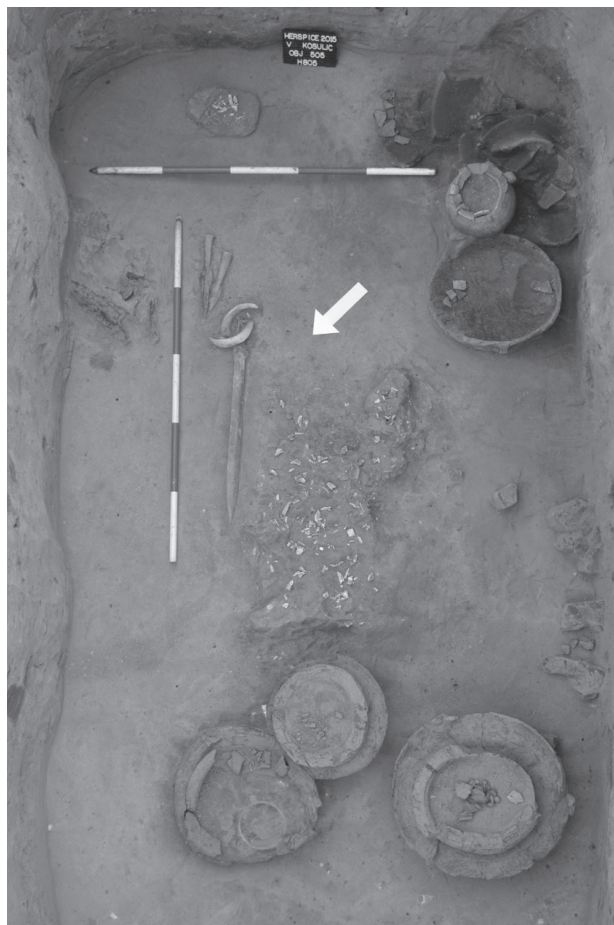
u běžných hrobových celků nesetkáváme (3 kopí různých velikostí, nůž, šipky a především meč s jazykovitou rukojetí). Skladbu nálezů potom doplňují zvířecí symboly ve formě kančích klů a medvědího drápu přiložené k rukojeti meče (obr. 2).

Jako velice problematická se ukázala interpretace nehrobových objektů (obj. 500, 508, 509 a 512), které byly téměř prosté datovacích artefaktů. S ohledem na podobné struktury zjištěné v profilu spojovacího základového pasu v jižní části plochy, které nebyly dále dokumentované, se může jednat o rozšířený jev spojený s různorodou činností v minulosti (zemědělské využití, sad ve středověku a novověku?). Nelze vyloučit ani doklad aktivit v pravěku a raném středověku.

Richard Bíško, David Parma, Jiří Kala

Resumé

Horní Heršpice (Horní Heršpice Cad., Brno-město Dist.), „Na úzké“. During archaeological rescue research, the cremation burial ground of Velatic culture was found.

Obr. 2. Brno, Horní Heršpice. Hrob příslušníka elity (mladší doba bronzová).

Fig. 2. Brno, Horní Heršpice. The tomb of elite member (late Bronze Age).

BUČOVICE (OKR. VYŠKOV)

Kasárna Jiřího z Poděbrad. Doba bronzová. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V dubnu až červnu 2015 provedlo Muzeum Vyškovska, p. o., záchranný archeologický výzkum v areálu kasáren Jiřího z Poděbrad v Bučovicích. Zkoumaná plocha se nachází na mírném svahu na levém břehu Litavy při železniční trati Brno – Vlára, v nadmořské výšce 220 – 226 m. Na ZM ČR 1:10 000, list 24-43-10, je vytyčena body 447:236, 452:243, 451:231, 437:223, 435:202, 435:225 mm od Z:J s. č.

Ve výkopech pro plynovodní potrubí byly zjištěny dva pravěké objekty. První náležel kultuře s lineární keramikou, druhý byl zahlouben 1,20 m do sprašového podloží a obsahoval zbytek keramické nádoby náležící zevrubně době bronzové bez bližšího chronologicko-kulturního zařazení. Fragmety dalších 4 keramických nádob byly dohledány ve vybagrované hlíně u výkopu.

Klára Rybářová

Resumé

Bučovice (Bez. Vyškov), Kaserne des Jiri von Poděbrady. Bronzezeit. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

DAMBOŘICE (OKR. HODONÍN)

„Spálený“. Velatická skupina. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu při stavbě dopravní a technické infrastruktury pro rodinné domy bylo prozkoumáno celkem 16 archeologických objektů z různých období pravěku (viz oddíly Neolit, Eneolit a Doba železná). Na ZM ČR 1:10 000, list 24-43-24, je v prostoru stavby uvedena poloha „Spálený“. V souřadnicovém systému S-JTSK je místo výzkumu dáno souřadnicemi: X= -57724,08; Y= -1179815,50.

V rámci rozlehlé zkoumané plochy byl nejsevernějším prozkoumaným objektem ojedinělý žárový hrob. Původně do terénu mělce zahloubená popelnice se zbytky spálených lidských kostí, byla silně zničena již hlubokou orbou a po samotné skrývce se podařilo zachránit pouze několik drobných zlomků patrně dvou nádob a kumulaci spálených lidských ostatků. Žádný jiný hrobový inventář nebyl nalezen. Tento hrob můžeme chronologicky zařadit do velatické skupiny kultury středodunajských popelnicových polí. Rozsáhlé sídlištní nálezy této kultury se nacházejí nedaleko severním směrem na blízkém svahu potoka Salajky.

Marek Lečbych